

## VÝSKYT ONEMOCNĚNÍ SVRABEM V ČR A JAK SE PROTI NĚMU BRÁNIT

Státní zdravotní ústav zveřejnil ke dni 26. června 2026 údaje o šíření svrabu v České republice. Od začátku letošního roku nahlásili lékaři do informačního systému infekčních nemocí (ISIN) 7 105 případů onemocnění svrabem a v dané souvislosti též čtyři úmrtí. Nakazili se lidé všech věkových skupin, nejvíce se však nemoc šíří mezi dospívajícími dětmi a mládeží ve věku od 15 do 19 let (1 233 případů). Onemocnění se vyskytuje ve všech regionech země, nejčastěji v krajích Moravskoslezském (1 195), Středočeském (817) a Jihomoravském (766).

Svrab, lidově prašivina, je nakažlivé kožní a parazitární onemocnění, které způsobuje roztoč zákožka svrabová (*Sarcoptes scabiei* var. *hominis*). Přenáší se jak přímým, tak nepřímým kontaktem, např. kontaminovanými lůžkovinami, ručníky či oděvy. Samička parazita pronikne pod povrch kůže, kde hloubí drobné chodbičky, do nichž klade vajíčka. Svrab se projevuje silným svěděním kůže, zejména v noci po zahřátí v posteli nebo po koupeli. Mnozí lidé si rozškrábou pokožku do krve a do vzniklých ran se snadno dostávají bakterie nebo i viry, které mohou způsobit vážné zdravotní komplikace a vést až k sepsi či multiorgánovému selhání.

Inkubační doba je u svrabu poměrně dlouhá – od 2 do 6 týdnů, nejčastěji kolem 30 dnů. Pro včasnou diagnózu

a zahájení vhodné terapie je klíčové brzké rozpoznání onemocnění a rychlá dermatologická konzultace, neboť opožděná/nedostatečná léčba významně zvyšuje riziko sekundárních bakteriálních infekcí. Mezi zranitelnou populaci patří např. osoby s porušenou imunitou, neurologicky postižení pacienti (např. s myelopatií, periferní neuropatií a poškozením míšních/motorických nervů), osoby s Alzheimerovou chorobou, Downovým syndromem, diabetici, osoby na onkologické léčbě, drogově závislí, alkoholici nebo senioři v institucionálních zařízeních, jako jsou nemocnice, léčebny či domovy.

Naprosto zásadní je koordinovaná a důsledná léčba všech nakažených a jejich kontaktů a přijetí hygienických opatření, k nimž patří např. výměna a vyprání ložního prádla, ručníků a oděvů při teplotě alespoň 60° C. Veškeré informace jak k aktuální epidemiologické situaci ve výskytu svrabu v ČR, tak k postupu v případě zjištění tohoto onemocnění, jsou zveřejněny na webu SZÚ\*.

*Svrab – aktuální epidemiologická situace 2026 [online]. Praha: Státní zdravotní ústav; 2026 [cit. 2026-07-02]. Dostupné z: <https://szu.gov.cz/temata-zdravi-a-bezpecnosti/a-z-infekce/s/svrab-scabies/svrab-aktualni-epidemiologicka-situace-2026/>.*

\*<https://szu.gov.cz/temata-zdravi-a-bezpecnosti/a-z-infekce/s/svrab-scabies/>